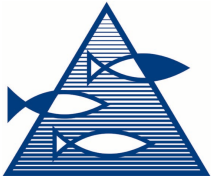

Klimaendringer og fiskeri – status og utfordringer

Barents 2033 – Kirkenes 6-7.12.2012

Bjarte Bogstad, Havforskningsinstituttet

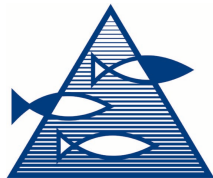

Konsekvensar av klimaendringar for fisk og fiskeri i Barentshavet

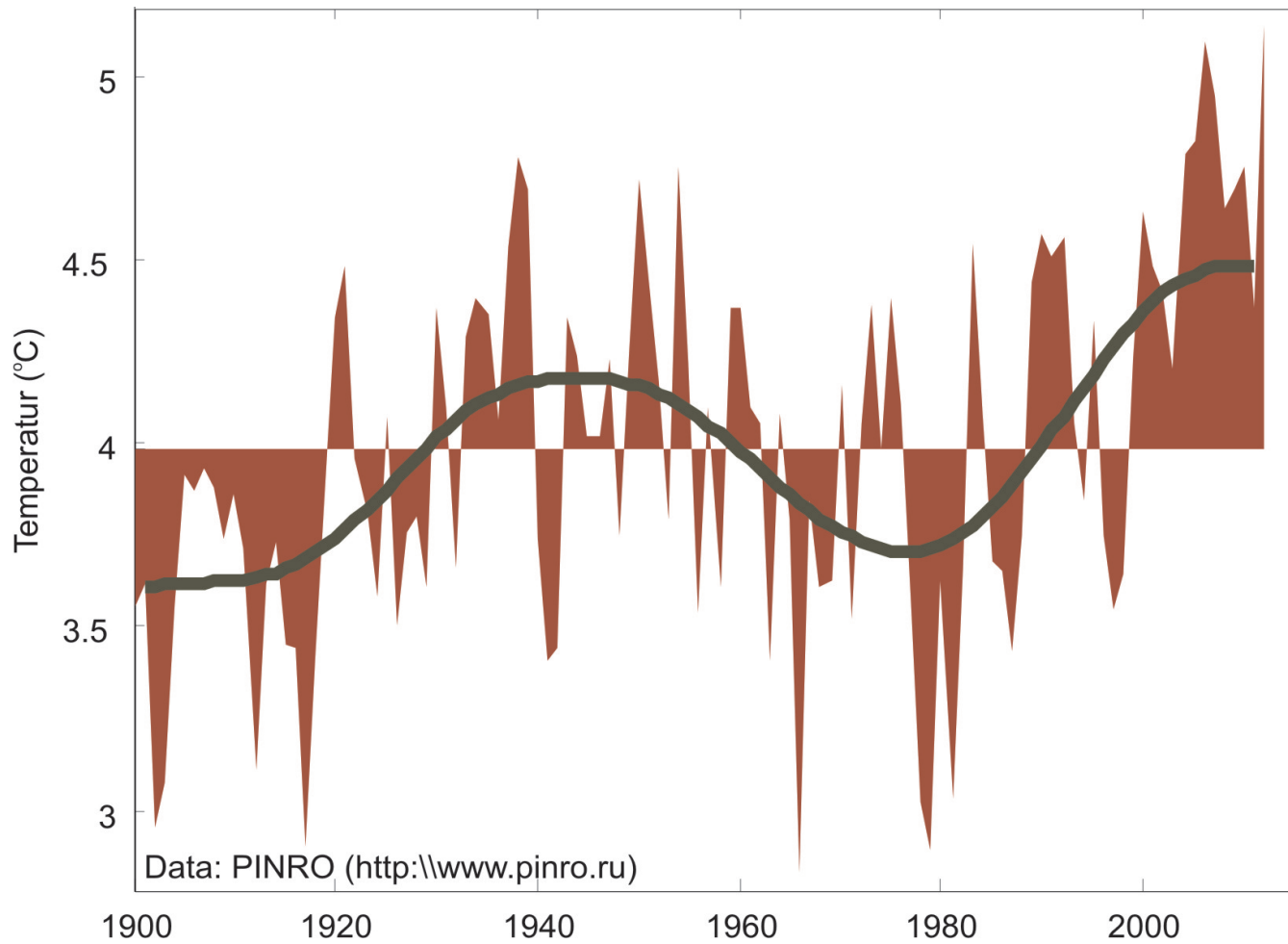
- Biologiske & politiske
- Eg vil stort sett ta for meg fisk og fiskeri

Maren Esmark skal snakke om dei politiske utfordringane (reguleringar av fiske i internasjonalt farvatn, endringar av fordeling av kvoter mellom land++)

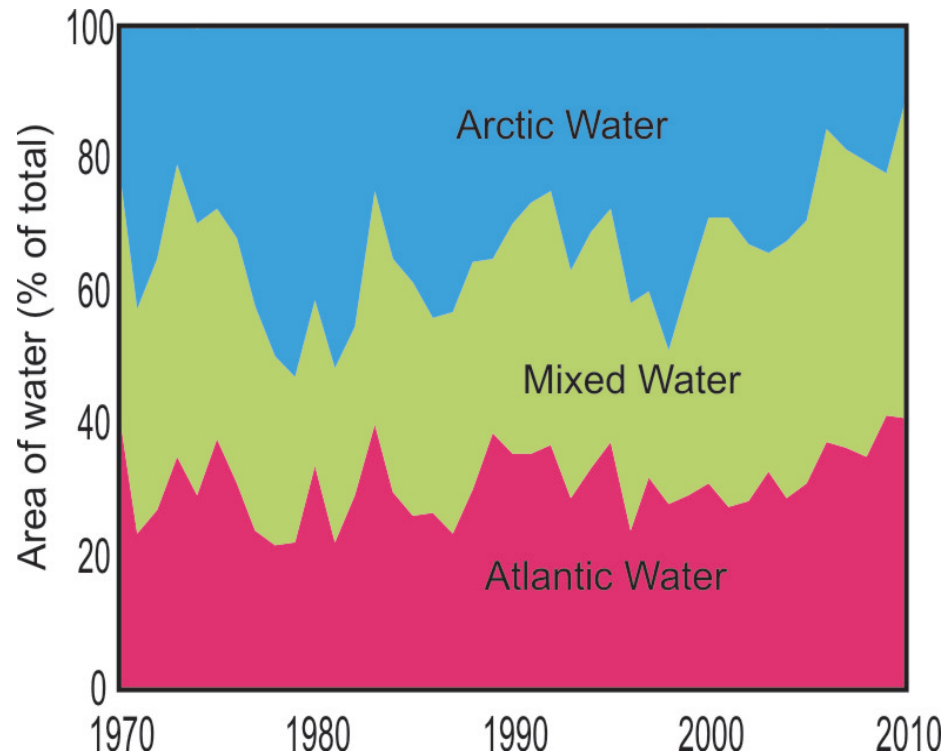
- Kor mykje varmare og mindre is har det blitt?
- Kva konsekvensar for fisk og fiskeri har dette hatt så langt?
- Utviklinga vidare framover

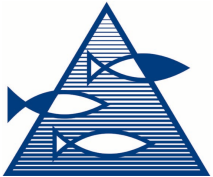
Hav-temperatur (Kolasnippet)

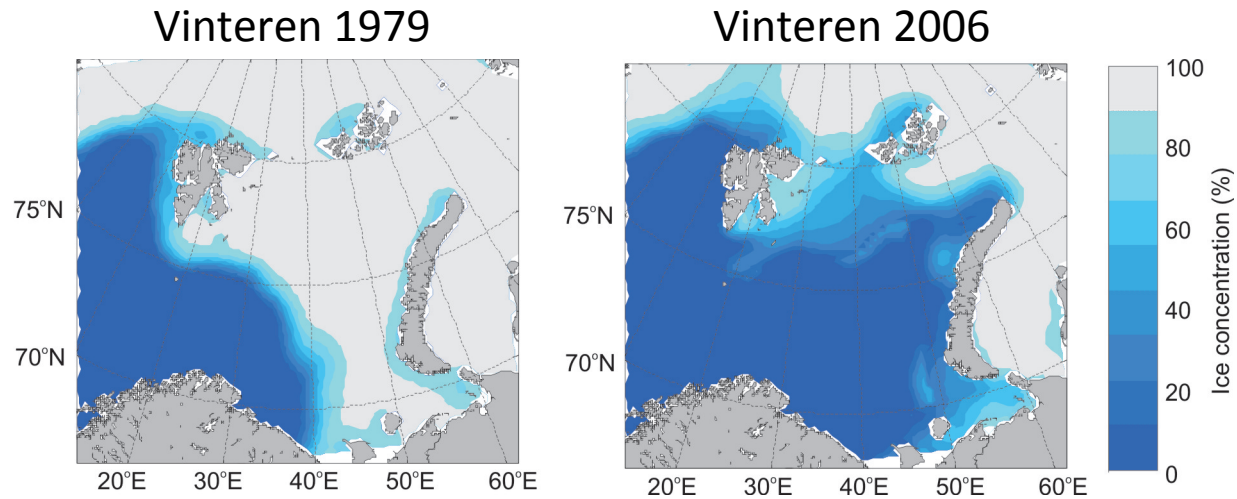
Og området der temperaturen er $> 0^{\circ}\text{C}$ har blitt mykje større

Arctic water $< 0^{\circ}\text{C}$
Mixed water $0-3^{\circ}\text{C}$
Atlantic water $> 3^{\circ}\text{C}$

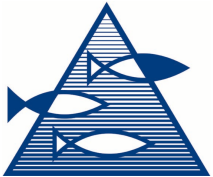

Is-dekket redusert

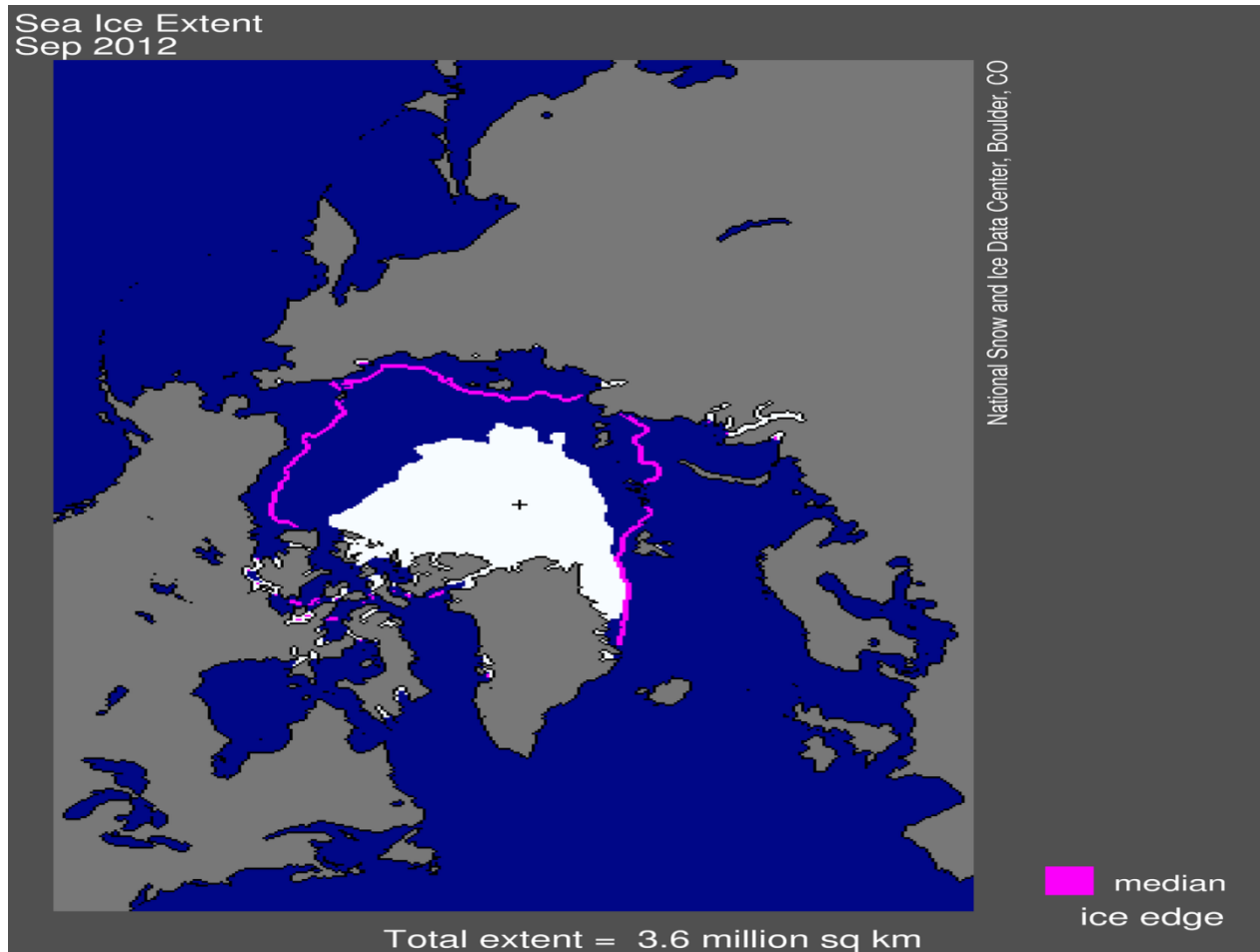

Smedsrud et al. (subm)

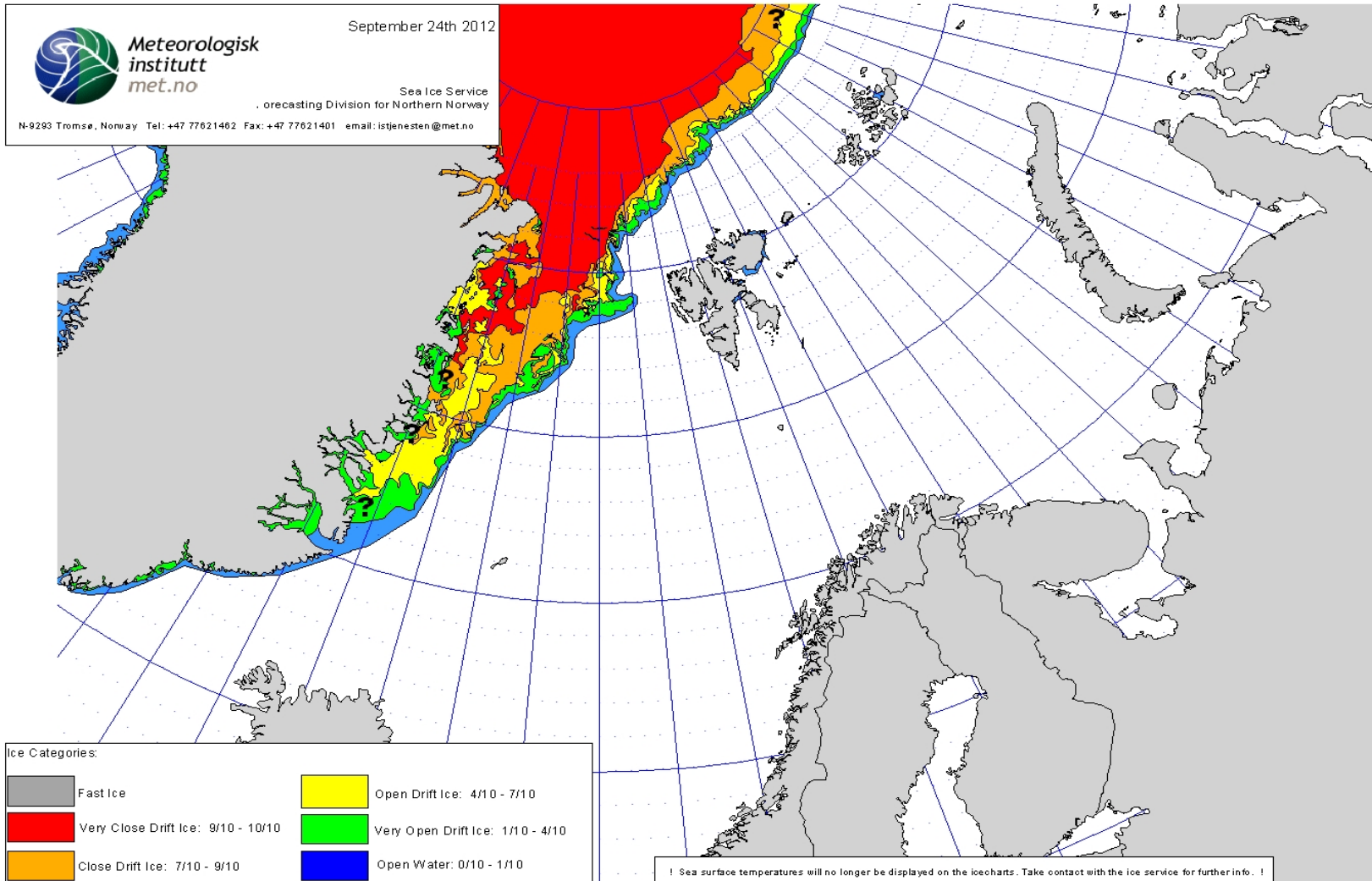
Vinter-is dekket er halvert

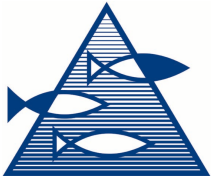
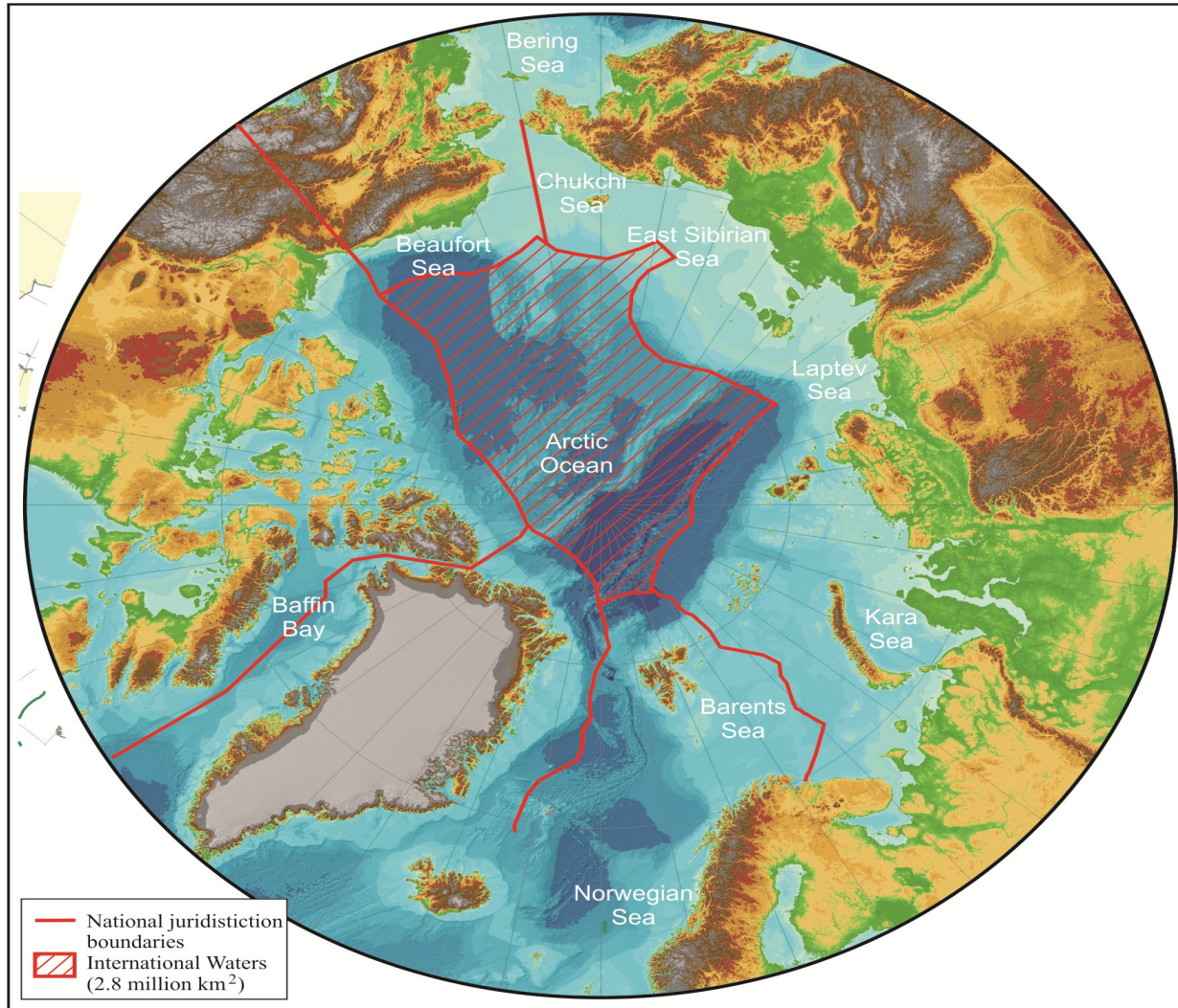
Utbreiing av is i september 2012

Rekordlite is (24. september 2012)

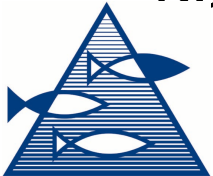
Kart Polhavet

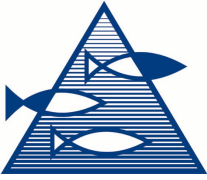

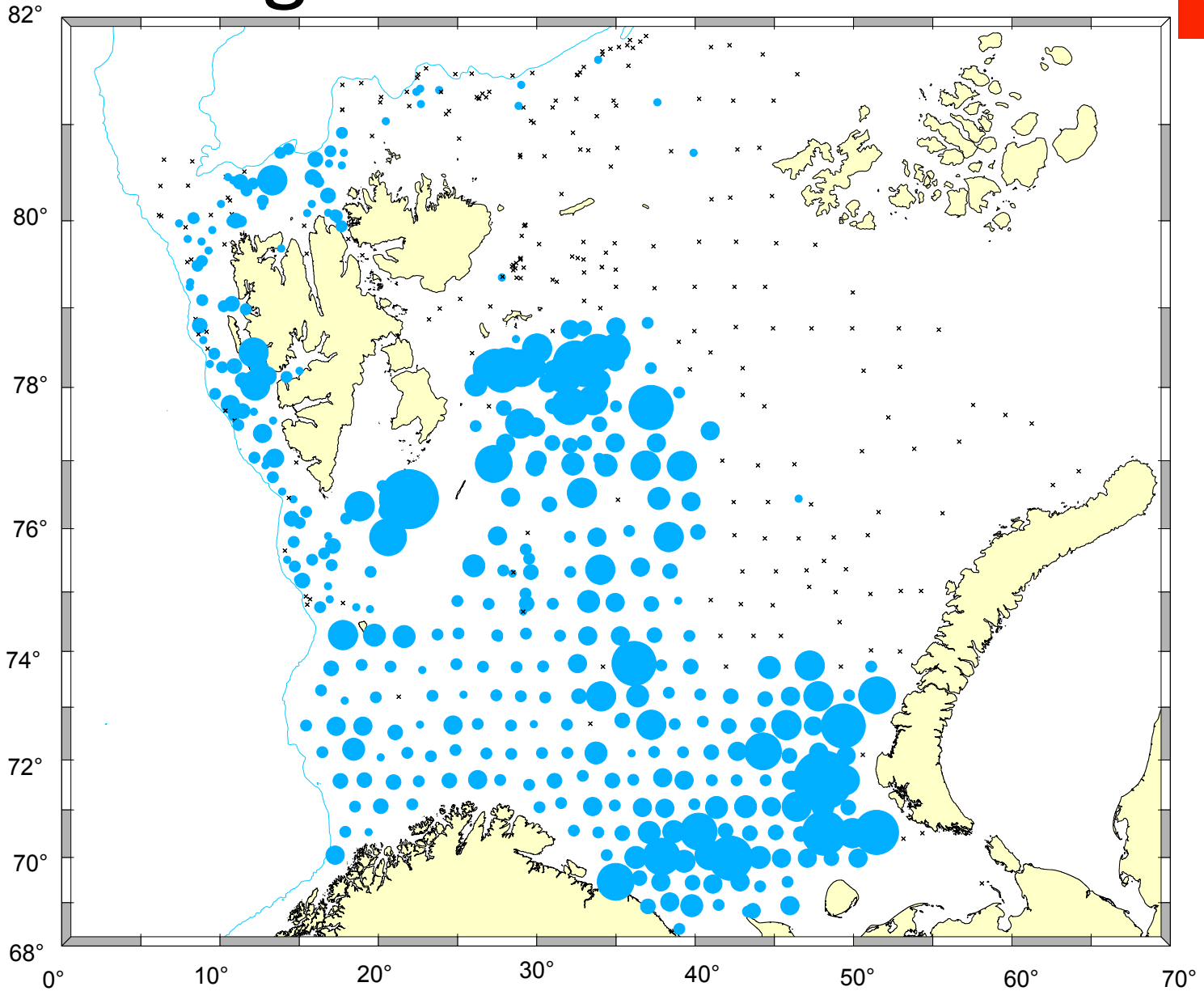
Konsekvensar for fisken

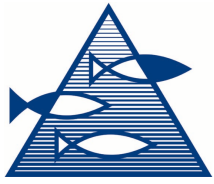
- Varmare klima – større produksjon i havet
- Dei artane av fisk som er i Barentshavet, vil flytte seg mot nord og aust når det blir varmare
- Enkelte pelagiske artar kan trekke inn i Polhavet
- Endringane vil først og fremst bli i beiteområde, men gyteområda kan og flytte seg
- Vi kan og få innvandring av meir sørlege artar
- Så langt har vi sett mest av at dei 'innfødde' artane i Barentshavet har flytta seg nord og austover

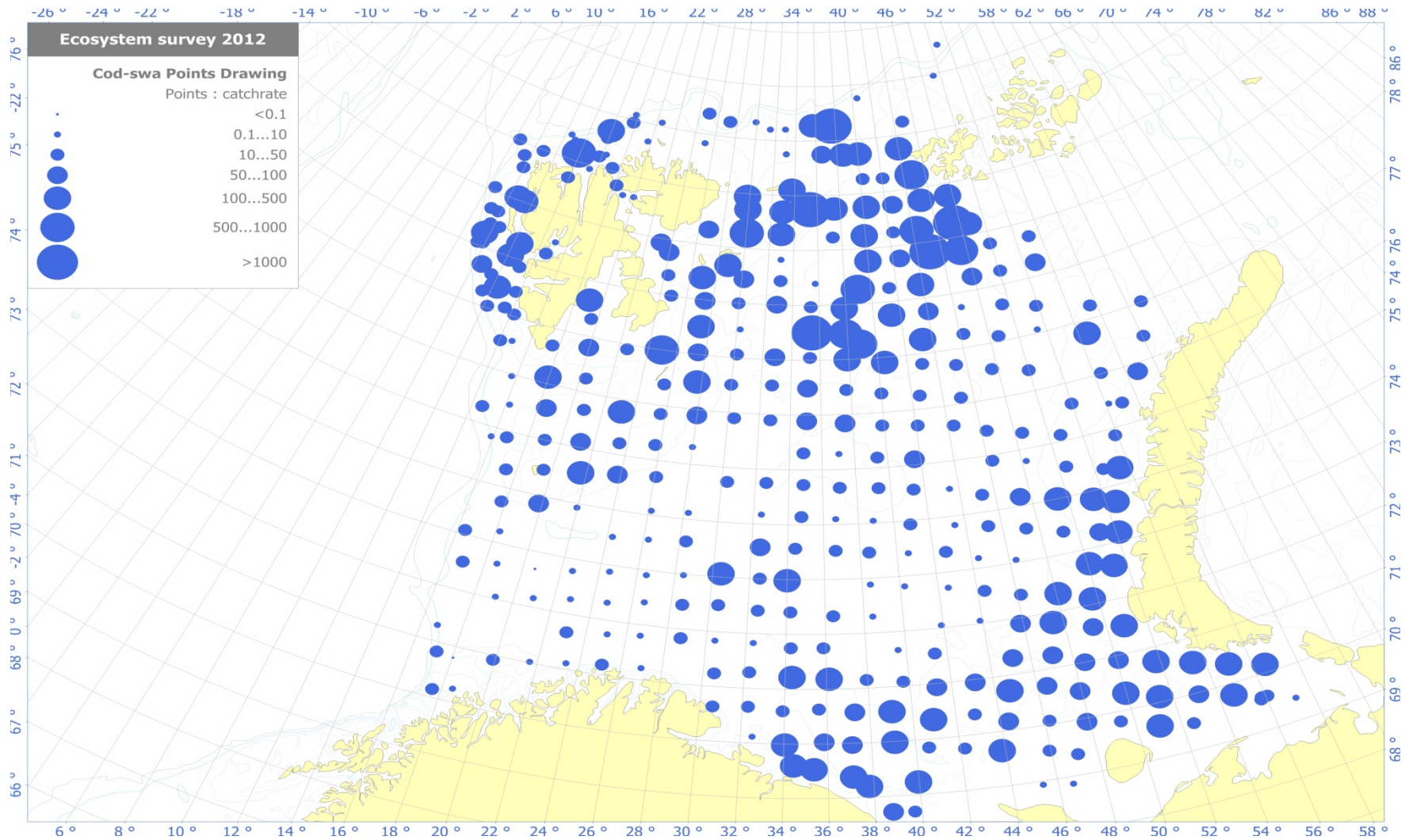

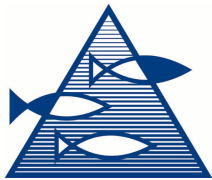
Utbreiing av torsk hausten 2004

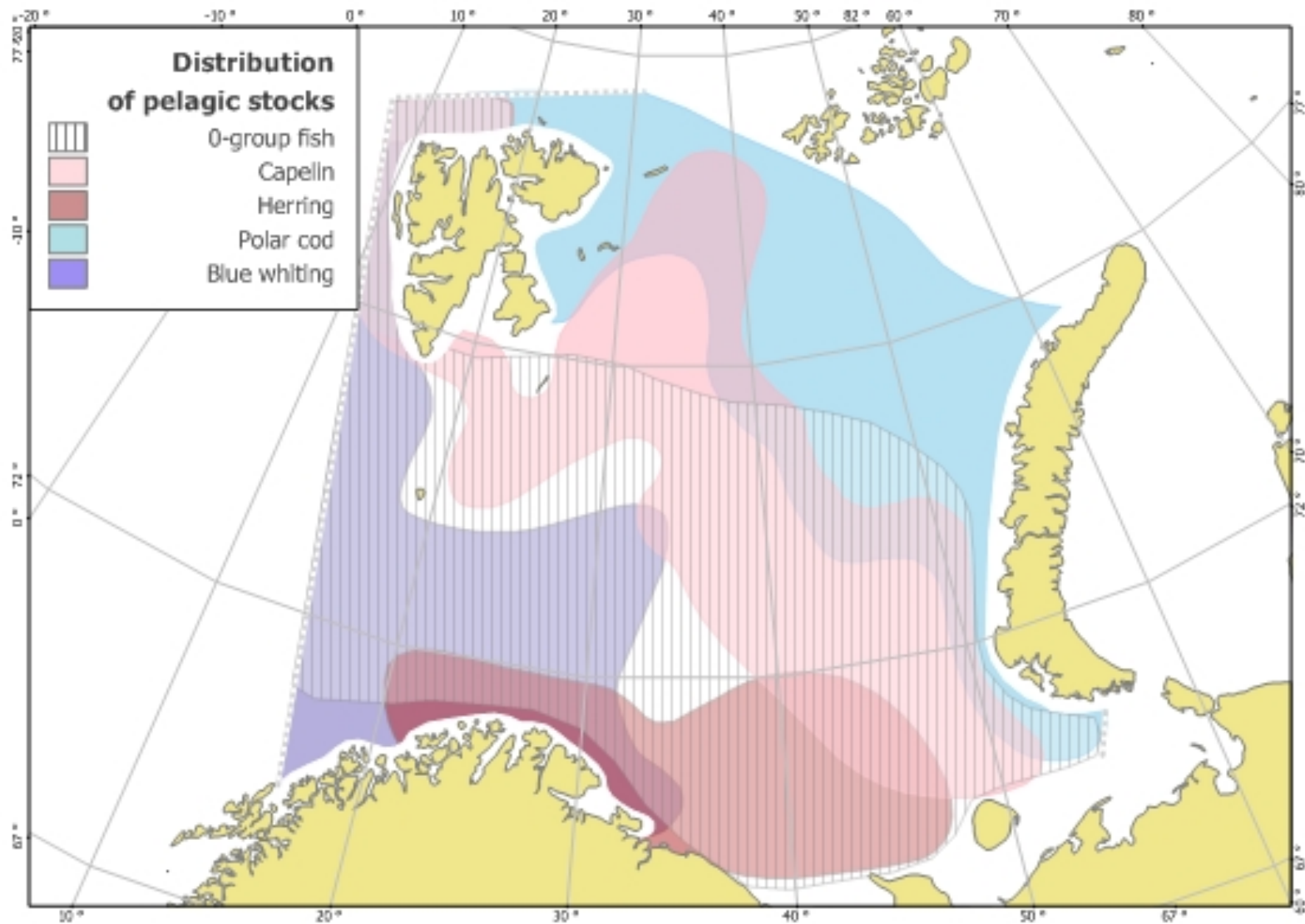

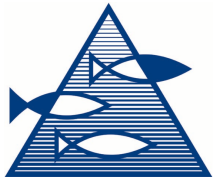
Utbreiing av torsk hausten 2012 (kg/nm)

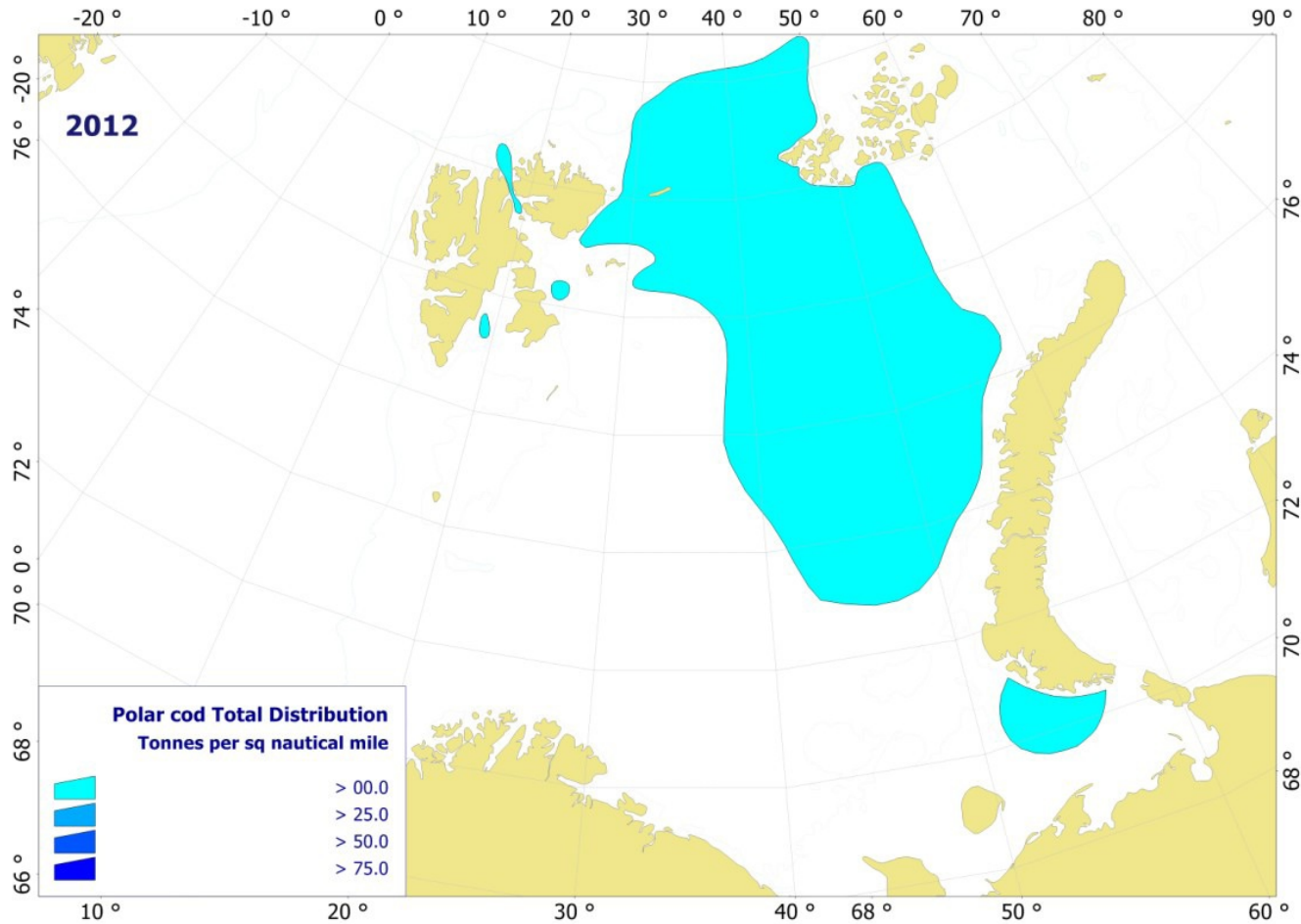

Typisk fordeling pelagiske arter

Fordeling polartorsk 2012

Mykje torsk og anna fisk i Barentshavet i dag

- Torskebestanden på same nivå som rundt 1950
- Rekordhøg torskekvote – sist fangsten var så høg som kvoten i 2013 (1 000 000 tonn) var i 1974, altså før kvotereguleringane vart innført
- Den gunstige utviklinga skuldast både god forvaltning og gunstig klima
- Torsken og byttedyra har fordelt seg utover større område (større åker)
- Hysebestanden på veg nedover frå 'all-time high', men framleis godt over middels
- Stabil lodde- og dyreplanktonbestand

Sørlege innvandrarar

- Kolmule og sild – er alt i Barentshavet som ungfisk viss årsklassene er sterke, kan kome inn i større område dersom det blir varmare
- Makrell kan kome inn i den vestlege delen
- Sei kan trekke nordover/austover frå Finnmarkskysten
- Meir kval – og fleire artar?

Ikkje bra for alle at det blir varmare

- Polartorsk kan bli fortrent nordover av lodda
- Sel og isbjørn får problem dersom isen blir borte
- Enkelte arktiske dyreplanktonartar kan også bli fortrent av meir sørlege artar – har skjedd slike endringar i Nordsjøen

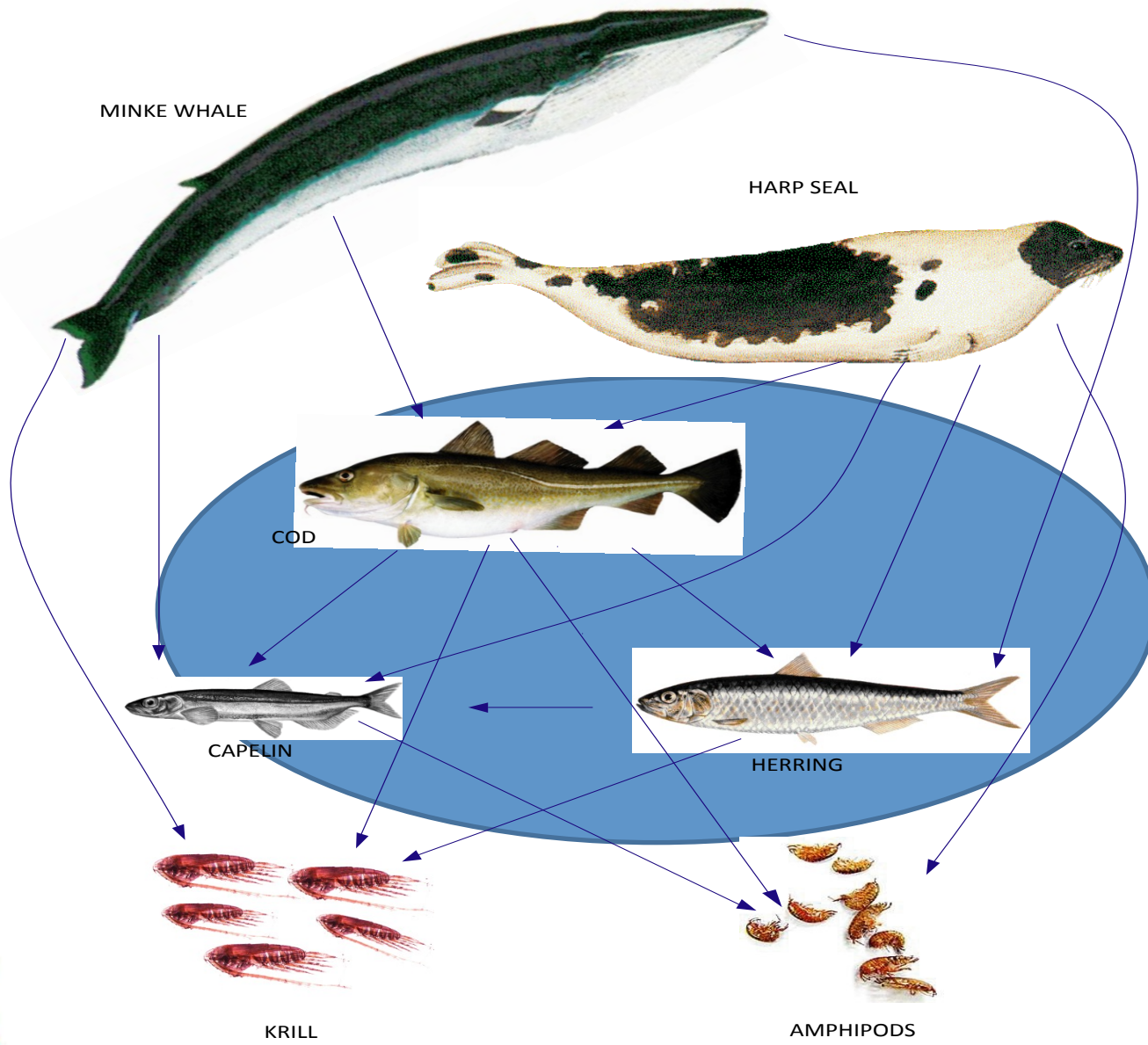

Økosystemet er komplisert

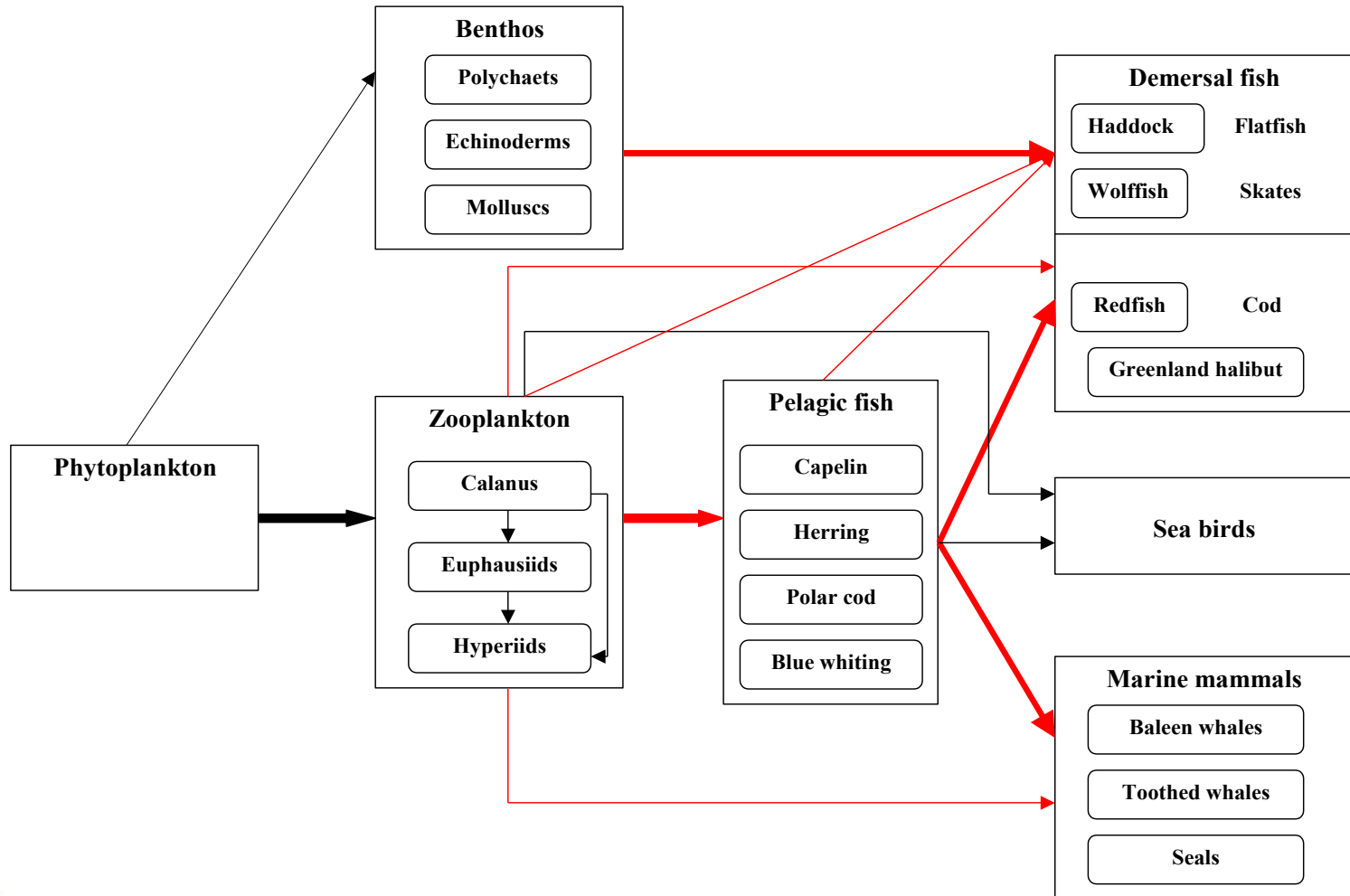
- Vi veit mykje om kva habitat (temperatur, djup, botntype etc.) ulike organismar lever i
- Derfor kan vi seie noko om den direkte effekten av klimaendringar (temperatur, straum, forsuring) på ulike organismar
- Men økosystemet og næringsnettet er komplisert
- Så totaleffekten av klimaendringar er vanskeleg å predikere
- Treng meir forskning!

Fleirbestandsinteraksjonar i Barentshavet

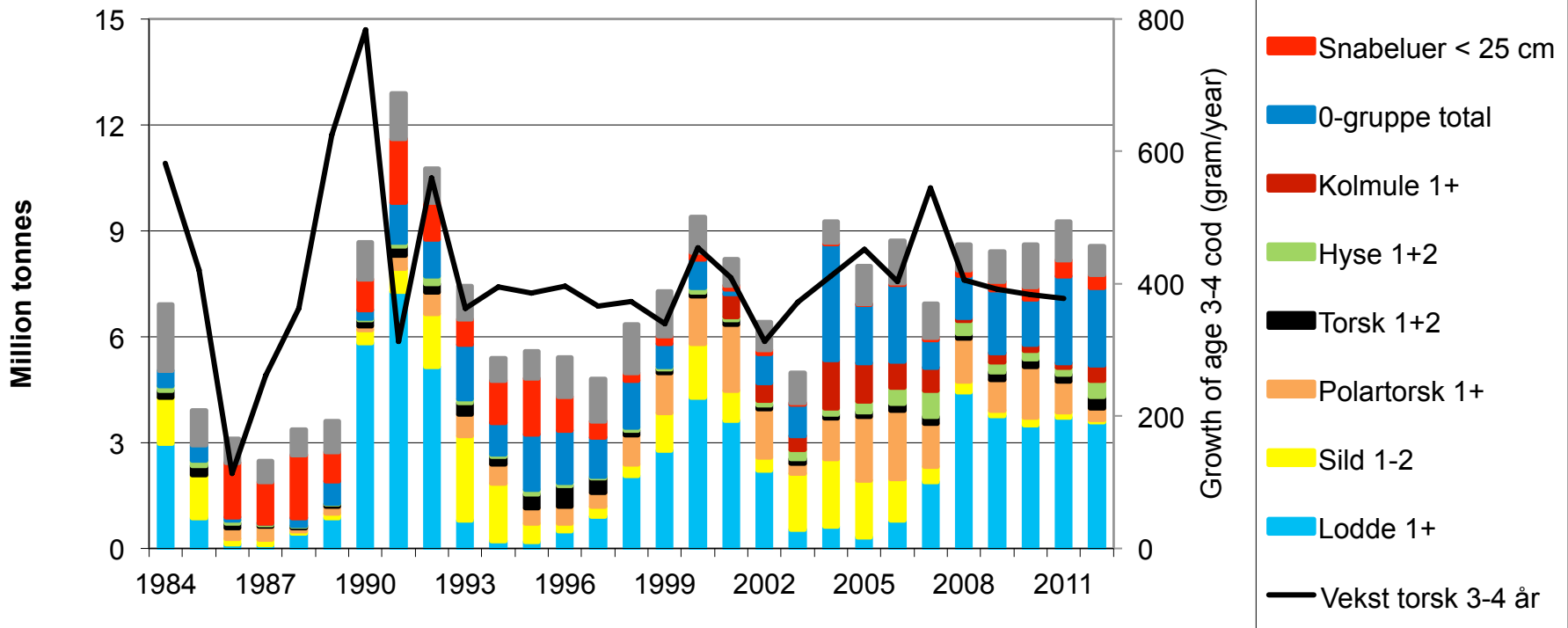
Økosystemet i Barentshavet

Nok mat til torsken?

Torskevekst og mengde fôr-fisk i Barentshavet

Konsekvensar for fiskeria

- Endringar i gytefelt og vandringsmønster kan få konsekvensar både for kystfisket og landindustrien (jfr. at torsken var borte frå Vestfjorden i mange år)
- Kanskje vil det kome krav om endringar av fordelinga av kvoter mellom Norge og Russland?
- Andre artar/lengdegrupper tilgjengeleg for fiske – kan spele inn på fordeling mellom flåtegrupper, tekniske reguleringar (minstemål, maskevidde, bifangst, sorteringsrist, områdestenging) ++
- Men flåten vil neppe gå inn i Polhavet dersom dei kan fiske fisken lenger sør – dersom fisket i Polhavet også er regulert!

